

Posudek diplomové práce „Sledování výskytu neofytů v povodí Smutné“

Předkládaná diplomová práce Jana Bartoše je členěna do osmi kapitol, s velkým důrazem na rešerši literatury, která tvoří více než polovinu práce. Autor nejprve rozebírá problematiku biologických invazí, invazních procesů a dopadů těchto jevů na přírodu a lidskou společnost. Další kapitola se zabývá fenoménem říční nivy a jevů v ní probíhajících. Poté následuje detailní popis sledovaného území (klíma, biota, chráněná území, pedologie, geologie...). V práci je bohužel málo provázané téma invazí rostlin a říčního biotopu, ačkoli toto téma bylo poměrně intenzivně studováno (např. dnes již klasická studie Pyšek a Prach 1995*). Jak autor správně píše, poříční biotopy jsou obecně jedny z nejvíce invadovaných stanovišť, a pokud nepočítáme antropogenní biotopy je okolí řek v ČR invadováno zdaleka nejvíce.

Diplomová práce je přes občasné formální a věcné nepřesnosti kvalitně zpracovaná, i když místy působí stylisticky poněkud kostrbatě. Hlavní síla práce spočívá v sebrání reprezentativního souboru dat a jeho následném vyhodnocení. Je škoda, že získané informace nejsou diskutovány ve větším rozsahu s existující literaturou a s širším zobecněním probíhajících procesů – na druhou stranu je dobře, že autor nepřekračuje interpretační schopnost získaných informací.

* Pyšek P. et Prach K. (1993): Plant invasions and the role of riparian habitats: a comparison of four species alien to central Europe. *Journal of Biogeography* 20: 413–420.

K práci mám následující výhrady:

- 1) „Hypotézy, které ovlivňují proces invaze, blíže popisuje ve své práci Hierro et al. (2005).“ (str. 20 - chybí zde konkretizace procesů, samostatná věta je nic neříkající)
- 2) Terminologické nepřesnosti (např. environmentální prostředí - str. 15)
- 3) „Byl sledován výskyt 17 taxonů vybraných invazních neofytů, které jsou součástí břehové vegetace. V této práci byl také sledován výskyt štetince laločnatého (*Echinocystis lobata*).“ Tato formulace může evokovat, že štetinec není považován za invazní druh, toto tvrzení je zřejmě překlep, protože v jiné části práce autor štetinec mezi invazní druhy řadí.

Jan Bartoš se ve své diplomové práci zabývá dvěma okruhy otázek, a to:

- (i) výskytem invazních rostlin v břehové vegetaci řeky Smutné,
- (ii) faktory ovlivňující pokryvnost vybraných 4 druhů invazních rostlin směrem od vodního toku do navazující říční nivy.

K otázkám, které si autor ve své diplomové práci klade, bych měl několik doplňujících dotazů:

- 1) Jaký je důvod toho, že je výskyt neofytů v povodí Smutné v průměru nižší, než v celé ČR?
- 2) Jak se 4 sledované invazní druhy šíří, resp. souvisí jejich disperze s přítomností vodního toku?
- 3) V kapitole výsledky, (str. 55) se píše: „Byly zde zaznamenány menší disturbance způsobené půdní erozí a lidskými zásahy. Tyto disturbance společně s faktem, že okolní louky nejsou hospodářsky využívány, mohly zapříčinit rychlejší šíření neofytů.“ - sečení luk je přece také disturbance, není to tedy spíše tak, že záleží na povaze narušení stanoviště?
- 4) Který invazní druh ze 4 sledovaných je potenciálně nejvíce dynamický ve svém šíření (které jeho vlastnosti ho k tomu předurčují?)

Přes drobné nedostatky je diplomová práce kvalitní, založená na originálních datech sebraných autorem, které jsou správně vyhodnoceny a interpretovány. Doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm „**velmi dobře**“.

V Průhonicích dne 16. května 2013

Jan Čuda